

Marinens Behov, skulde tilveiebringe nye tilsvarende Værksteder og andre Bygninger og derved ikke alene opnaae at faae disse hensigtsmæssige indrettede, men tillige at faae fyldestgjort den i oeconomisk Henseende meget vigtige Fordring at have hele Værkets Bedrift samlet paa eet Sted istedetfor paa to Steder, der vare langt fraffilte. For at faae de betydelige Omkostninger, som hertil vilde medgaae, dækkede, skulde man afhænde den Grund, som fandtes paa Gammelholm, alt efter som den blev ryddet for de Bygninger, der stode derpaa, idet nye tilsvarende Bygninger opførtes paa Nyholm. Denne Lov blev vedtagen, de første Penge bleve bevilgede, og dernæst blev der i næste Sæssion fremlagt en Plan for, hvorledes de Grunde, der fandtes paa Gammelholm, kunde bringes i en saadan Tilstand, at de vare let realisable, og at det meest mulige Udbytte kunde bringes ud af dem. Der fandt dengang meget levende Forhandlinger Sted om denne Plan, den blev angreben fra flere Sider og forsvaret fra andre Sider, det Sidste navnlig da af mig, som dengang var Finantsminister. Angrebene gik væsentlig ud paa, at det var urigtigt, saaledes som man havde gjort, at lægge en Plan for hele dette Anlæg og selv bekoste de dermed forbundne Udgifter, deels til Gadeanlæg, deels til Expropriationer, idet man derved vilde komme til en sikker Udgift, men en aldeles usikker Indtægt. Det blev ogsaa forudsagt dengang, at det paa ingen Maade vilde gaae, og at det var Illusioner naar vi troede, at vi kunde faae de Penge ind for Grundene, som dengang paaregnedes. Anslaget gik ud paa, at det, som skulde komme ind for Byggegrunde paa Gammelholm, skulde være saa Meget, at man dermed kunde dække hele Udgiften med Flytningen og Opførelsen af Bygningerne paa Nyholm. Smidlertid gik Sagen dog igjennem trods Modstanden, og det har nu viist sig, at Anslaget var fuldkommen rigtigt, og at det er lykkedes ved stor Opmærksomhed og megen Agtpaagivenhed fra Administrationens Side — jeg kan sige Sparsumhedsdrift tillige — at faae ikke alene alt det ind, som Flytningen og Opførelsen af de nye Værksteder har kostet, men ogsaa et me-

get betydeligt Overskud, som allerede er tilstede og indvundet i Statskassen, foruden at der endnu er en heel Deel Grunde, som ikke ere solgte, og som ville blive solgte til saadanne Priser, at den hele Operation vil være mange hundrede Tusinde Daler værd. Det er dette Resultat, som nu foreligger, og som jeg troer er ubestrideligt. Nu siger jeg, mine Herrer, at det forekommer mig, at, naar en saadan Plan er bleven forelagt og vedtagen og har viist sig at være oeconomisk rigtig og forstandig, saa vilde det være befynderligt, om vi vilde nægte et enkelt Punkt, som har hørt med til den hele Plan, og som har været af Vigtighed for dens Udførelse. Men et saadant Punkt er Søfortarchivets Flytning; thi denne Flytning vil Enhver, som har sat sig ind i den hele Række af Forhandlinger, der ligge til Grund for denne Plans Udførelse, let indsee har været en ganske væsentlig Bestanddeel af Planen, og der foreligger os Meddelelser fra Finantsministeriet, som vise, at Finantsministeriet selv ved officielle Skrivelser for 4—5 Aar siden har anerkjendt, at Flytningen var en meget væsentlig Bestanddeel af Planen, og har anmodet vedkommende Autoriteter om at rette deres Foretagender derefter. Naar dette er Tilfældet, fortjener det efter min Mening ikke at tages i Betragtning, at en saadan mindre Grund som den, der her er Tale om, 3,700 Kvadratalen, overlades til Søfortarchivet paa et andet Sted, hvor den Bygning, der er indrettet til det, tillige kan komme til anden Nytte; thi det vil være de Herrer bekjendt, hvad der ogsaa er meddeelt her, at man paatænker der tillige at skaffe Localer til en offentlig Institution som jeg er vis paa ligger os Alle paa Hjerte, og som nu befinder sig under overordentlig flette Vilkaar, nemlig Sø- og Handelsretten. Saaledes troer jeg altsaa, at det Foretagende som her er os meddeelt, er et meget forstandigt og godt Foretagende og et Foretagende, som vi ikke let kunne eller bør vægre os ved at give Samtykke til, da det er en væsentlig Deel af en af den lovgivende Magt bifaldet Plan, med Hensyn til hvilken der ikke er forekommet Noget, der kan bevæge os til at forandre den. Jeg maa derfor tillade mig